

2025

ВЪНШЕН АВАРИЕН НА
ПРЕДПРИЯТИЕ С ВИСОК
РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ
„МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД

Съдържание

1	Цели на плана	6
2	Данни за "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД (предприятие с висок рисков потенциал) ..	7
2.1	Местонахождение на ПВРП.....	7
2.2	Производствени характеристики на ПВРП.....	8
2.3	Характеристики на район, в който е разположена производствената площадка на ПВРП	9
2.3.1	Природни рискове	9
2.3.2	Инфраструктурни обекти.....	11
2.4	Потенциално опасни събития и големи аварии	11
2.4.1	Потенциално опасни събития.....	11
2.4.2	Големи аварии.....	14
3	Имена и длъжност на лицата, отговорни за координация на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) извън територията на обекта	16
4	Имена и длъжност на лицата, упълномощени да задействат оповестяването и привеждането в готовност на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта.....	16
5	Планирани мерки за ранно оповестяване, алармиране и информирание и процедури за готовност и свикване	17
6	Планирани мерки за координиране и организиране на силите и средствата, необходими за провеждане на СНАВР извън територията на обекта, за прилагане на външния аварийен план	18
7	Планирани мерки за оказване на помощ при спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в предприятието.....	21
8	Планирани мерки за ограничаване на последствията извън територията на предприятието, включително реагиране при сценарии за големи аварии, и разглеждане на възможни ефекти на доминото, в това число и сценарии, имащи въздействие върху околната среда, както и за необходимите неотложни, средно- или дългосрочни действия в съответствие с чл. 65, ал. 2 от Закона за защита при бедствия	23
8.1	Планирани мерки за ограничаване на последствията извън предприятието	23
8.2	Реагиране при сценарии за големи аварии в съответствие с Доклада за безопасност и разглеждане на възможни ефекти на доминото, в това число и сценарии, имащи въздействие върху околната среда.....	23
8.3	Необходимите неотложни, средно- или дългосрочни действия в съответствие с чл. 65, ал. 2 от Закона за защита при бедствия	25
8.4	Мерки за опазване на околната среда	26
9	Планирани мерки за предоставяне на специфична информация, отнасяща се до аварията, и какви действия следва да предприеме обществеността и намиращите се в съседство предприятия или обекти, които не попадат в обхвата на глава седма, раздел I от	

300С, но са идентифицирани в съответствие с чл. 103, ал. 3, т. 7 и чл. 116з, ал. 1 300С относно вероятността от възникване на ефект на доминото.....	26
10 Планирани мерки за информиране на спасителните служби в съседни държави в случай на голяма авария в предприятието с възможни трансгранични последиствия	28
11 Мероприятия за почистване и възстановяване на околната среда и рекултивация на засегнатите земи след голяма авария	28
12 Събиране и обмен на информация за бедствието.....	28
13 Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана.....	29
14 Отговорни органи и връзки.....	29
15 Приложения.....	30

Външният аварийен план е разработен на основание чл. 108, ал. 1, 2, 3 и 4 и въз основа на предоставена информация от оператора по чл. 116з, ал. 3, т. 2 от Закона за опазване на околната среда.

В съответствие с чл. 108, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда, Планът е съгласуван с:

- „МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД;
- РИОСВ – Велико Търново;
- РДПБЗН – Габрово;
- РУ – Габрово;
- ЦСМП - Габрово

Планът е приет на заседание на Общински съвет - Габрово с Решение №115/26.06.2025 г.

СЪКРАЩЕНИЯ

АД	Акционерно дружество
АЕЦ	Атомна електроцентрала
БВВ	Бризантно взривно вещество
БЧК	Български Червен кръст
ВВ	Взривни вещества
ВПСП	Временни пунктове за събиране на пострадали
ГДПБЗН	Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕСС	Единна спасителна система
ЗЗ	Закон за здравето
ЗЗБ	Закон за защита при бедствия
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
КЕМ	Комунално-енергийните мрежи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МС	Министерски съвет
НАВР	Неотложни аварийно-възстановителни работи
НОЦ	Национален оперативен център
ОД	Областна дирекция
ОХВС	Опасни химични вещества и смеси
ОЦ	Оперативен център
ПВРП	Предприятие с висок рисков потенциал
ПЗБ	План за защита при бедствия
ПСС	Планинска спасителна служба
РБ	Република България
РДПБЗН	Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РСПБЗН	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението"
СНАВР	Спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи
ФАГ	Фирмена аварийна група
ФОК	Фирмена обектова комисия
ЦСМП	Център за спешна медицинска помощ

1 Цели на плана

Съгласно изискванията на Закона за опазване на околната среда, кметът на община, на чиято територия се намира предприятие с висок рисков потенциал, е длъжен да изготви и да осигури изпълнението на външен аварийен план на това предприятие, с описание на мерките, които трябва да бъдат предприети извън територията на предприятието¹.

На територията на община Габрово развива дейност едно предприятие/оператор, класифицирано по реда на глава VII, раздел I от ЗООС с „висок рисков потенциал“ с оператор "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД².

В изпълнение на нормативните изисквания, разработването на настоящия план има за цел да бъде постигнато високо ниво на защита на живота и здравето на хората и на околната среда чрез:

- осигуряване на контрол и ограничаване на последствията от аварии, така че да се сведе до минимум въздействието им и да се ограничат неблагоприятните въздействия върху човешкото здраве, околната среда и имуществото;
- прилагане на мерки, необходими за защита на човешкото здраве и околната среда от въздействието на големи аварии;
- съобщаване на необходимата информация на обществеността и осигуряване на ефективна комуникация между компетентните органи и оператора;
- осигуряване на възстановяването и почистването на околната среда около предприятието след голяма авария.

Външният аварийен план на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД е съставен като част от общинския план за защита при бедствия и съгласно предвижданията на Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях³ и съдържа:

- имена и длъжности на лицата, отговорни за координацията на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта, както и за лицата, упълномощени да задействат оповестяването и привеждането в готовност на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта;
- планирани мерки за ранно оповестяване, алармиране и информирание и процедури за готовност и свикване;
- планирани мерки за координиране и организиране на силите и средствата, необходими за провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта, за прилагане на външния аварийен план;

¹ Чл.108, ал.1 от Закона за опазване на околната среда, Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., посл. изм. бр. 102 от 8.12.2023 г.

² <https://public-seveso.moew.government.bg/enterprises/9845>

³ Приета с ПМС № 2 от 11.01.2016 г., Обн. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2016г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.62 от 5 Август 2022г.

- планирани мерки за оказване на помощ при спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в предприятието;
- планирани мерки за ограничаване на последствията извън територията на предприятието, включително реагиране при сценарии за големи аварии, както е посочено в доклада за безопасност, и разглеждане на възможни ефекти на доминото, в това число и сценарии, имащи въздействие върху околната среда, както и за необходимите неотложни, средно- или дългосрочни действия в съответствие с чл. 65, ал. 2 от Закона за защита при бедствия;
- планирани мерки за предоставяне на специфична информация, отнасяща се до аварията, и какви действия следва да предприеме обществеността и намиращите се в съседство предприятия или обекти (при наличие на такива), които не попадат в обхвата на глава седма, раздел I от ЗООС, но са идентифицирани в съответствие с чл. 103, ал. 3, т. 7 и чл. 116з, ал. 1 ЗООС относно вероятността от възникване на ефект на доминото;
- мероприятия за почистване и възстановяване на околната среда и рекултивация на засегнатите земи след голяма авария.

Планът обхваща планиране на действията и задачите, които е необходимо да бъдат изпълнени от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и частите на ЕСС с цел ефективно реагиране.

Планирането и осъществяването на действията и задачите следва да бъдат в съответствие с изискванията и предвижданията на планови документи от по-високо ниво, както и на нормативни документи в съотносимите им части, вкл. Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях⁴.

Настоящият план е предназначен да се използва в случаите, когато са изпълнени критериите за въвеждането му, както и при провеждане на учения и тренировки.

2 Данни за "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД (предприятие с висок рисков потенциал)

"МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД е оператор на предприятие, класифицирано по реда на глава VII, раздел I от ЗООС с „висок рисков потенциал“ (ПВРП).

2.1 Местонахождение на ПВРП

Производствено-складовата база е разположена в землището на с. Чарково, община Габрово и е обособена самостоятелна площадка на „Еловица 1895“ АД.

На процесната площадка, разположена върху имоти с поземлени идентификатори 81904.28.107 и 81904.28.109 по кадастралната карта на с. Чарково, община Габрово са ситуйрани сгради и съоръжения, които са редовно въведени в експлоатация съгласно изискванията на ЗУТ. Основното предназначение на тези сгради и съоръжения е

⁴ Приета с ПМС № 2 от 11.01.2016 г., Обн. ДВ. бр.5 от 19 Януари 2016г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.62 от 5 Август 2022г.

производство и съхранение на взривни вещества (ВВ) и суровини за тяхното производство. Двата имота и разположението върху тях сгради и съоръжения са собственост на „Еловица 1895“ АД. Във връзка с производствената програма на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД част от тези сгради и съоръжения са отдадени под наем от собственика и наемодател „Еловица 1895“ АД на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД, като последния се явява оператор на наетите сгради и съоръжения, тъй като извършва дейности с тях и упражнява контрол върху процесните съоръжения.

Площадката е разположена в ЗЗ „Българка“ с код BG0000399 – част от националната екологична мрежа НАТУРА 2000, чиято територия съвпада с територията на ПП „Българка“. В близост до базата не са разположени предмети на опазване на културното и историческото наследство.

Имотите граничат единствено с горски масиви, обекти на опазване на ЗЗ „Българка“. Базата има излаз на третокласен път, с който се свързва с най-близкото населено място – с. Чарково, община Габрово. Най-близките чувствителни обекти – с. Чарково (жилищни зони, подлежащи на здравна защита) отстоят северно от базата на около 550 м по права линия. Южно от базата, на около 850 м, се разполага землището на с. Поток, община Габрово. Река Еловица протича на около 100 м източно от границите на базата.

Между площадката и най-близките населени места – селата Чарково и Поток, се издигат естествени планински възвишения от тип „гребени“, които създават естествена бариера и сигурна защита на населените места от дейностите, извършване на площадката.

В близост до базата не са разположени предмети на опазване на културното и историческото наследство.

2.2 Производствени характеристики на ПВРП

Дейността на площадката попада обхвата на регулиране по Закона за контрол на взривните вещества и включва производство на производство на нафтоселитрени взривни вещества и съхранение на инициращи и бризантни взривни вещества.

Дейността включва:

- доставка (транспортиране) на взривни вещества (ВВ) и на суровини за производство (амониев нитрат и дизелово гориво);
- разтоварване и подреждане на ВВ;
- съхранение на ВВ;
- производство на ВВ („Анфовекс М“);
- спедиция (товарене) и транспортиране до клиенти.

Дейността се извършва в производствена сграда и обособени складове за материали: амониев нитрит и дизел (резервоар), опаковки, както и складове за готова продукция. В сградите/съоръженията за дървесни и празни опаковки то амониев нитрит не се съхраняват взривни вещества. Вътрешният аварийен план на ПВРП осигурява информация за съответното предназначение на сградите и съоръженията и тяхното разположение, както и за максималните количества на съхранявани материали и продукти.

Обобщена информация за наличните в предприятието/съоръжението опасни вещества от приложение №3 към ЗООС, общо наименование, или в случаите на опасно вещество/опасни вещества от част 1 на приложение №3 към ЗООС – генерично наименование и класификация на опасностите на опасните вещества от приложение №3 към ЗООС, налични в предприятието, които могат да причинят голяма авария

№	Химично наименование	Класификация съгласно приложение №3, чл. 103, ал. 1 от ЗООС	Проектен капацитет (в тонове)	Физични свойства
1	Дизелово гориво	Запалими	21,5	Течност при T=25°C, P=1 atm
2	Амониев нитрат	Окислител	193	Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
3	Анфовекс М	Десензибилизирани експлозиви	133	Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
4	RIOMAX HE	Десензибилизирани експлозиви	220	Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
5	RIOGEL	Десензибилизирани експлозиви		Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
6	Дунарит BOOSTER D5 и A6	Десензибилизирани експлозиви		Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
7	DETINEL	Експлозиви	1,2	Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
8	RIOCAP	Експлозиви		Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
9	RIOCORD RF	Експлозиви		Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm
10	Огнепроводен шнур	Експлозиви		Твърдо вещество при T=25°C, P=1 atm

Предприятието работи на едносменен режим от 8 до 17 часа, 5 дни в седмицата. В работно време на площадката работят до 17 човека, от които 4 са пряко ангажирани с дейностите по транспортиране, 3 са пряко ангажирани с товарене, разтоварване и подреждане на фигурите и 2 са ангажирани с производствения процес.

В извън работно време на площадката не се намират служители на оператора "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД.

2.3 Характеристики на район, в който е разположена производствената площадка на ПВРП

2.3.1 Природни рискове

2.3.1.1 Релеф

Производствената площадка е разположена в южната част на община Габрово. Релефът като цяло е хълмист и планински и представлява сложно морфографско съчетание от надлъжни височини и тесни платовидни ридове със стръмни склонове, очертани от дълбоко всечени напречни проломи и надлъжни долини, придружени от значителни по обхват долинни разширения. Релефните форми са усложнени от съвременни ерозионни процеси, изразяващи се чрез изграждането на склонове, насипи, наноси и терасирания от човешка дейност.

2.3.1.2 Сеизмичност

Районът е с VII степен на сеизмична активност по скалата MSK64 и сеизмичен коефициент 0,10, съгласно картата за сеизмично райониране на Република България за период 1000 години.

2.3.1.3 Опасност от горски пожари

Обектът е разположен в близост до горски масив, което предполага риск от пренасяне на горски пожар на площадката. Данните показват, че районът на с. Чарково не е сред местата с най-голям брой горски пожари и не е сред застрашените.

2.3.1.4 Мълнии

Съгласно районирането на страната, землището на с. Чарково попада в зона за която са характерни следните параметри на мълниеносната дейност, които са над средните за страната: честотата на паднали мълнии в средногодишен аспект възлиза на 6 броя/км².

2.3.1.5 Мъгли

Регионът се характеризира със сравнително високо сумарно изпарение - 4000-4500 mm годишно. Стойности за дефицит на влажност на въздуха средно 6,7 mb, при максималните стойности през летните месеци (през месец август 14 mb,) и минимум през зимните (януари - 1,6 mb). Средногодишният брой на дните с мъгла е 45,7, като 39,3 са през периода октомври-март, а 6,4 - през периода април-септември.

2.3.1.6 Свличания на земни маси

В района не се наблюдават свличания и разломи.

2.3.1.7 Наводнения

В близост до обекта няма естествени водни обекти, които могат да причинят наводнение. Разположението на обекта върху наклонен терен и на голяма надморска височина, предотвратява риска от събиране на дъждовна вода и вода от снеготопене. Обектът не попада в заливната тераса на преминаващата на близо р. Еловица.

2.3.1.8 Натоварване от снежна покривка и обледяване

Дебелината на снежната покривка и времето на снегозадържане са под средните за страната и не представляват риск за съоръжения и структури.

Предвид оценката на риска от снегонавявания и обледявания, изготвена като част от Плана за защита при бедствия на община Габрово следва да се отчете необходимостта от изпълнение на превантивни мерки през есенно-зимния период за осигуряване на достъп до производствената площадка при обилен снеговалеж и снегонавявания, както и осигуряване на аварийно електрозахранване в случай на прекъсване на електрозахранване при обледявания и снегонавявания.

2.3.1.9 Натоварване от напора на вятър

Характерната за района максимална скорост на вятъра рядко и за кратко надвишава 20 m/s.

Предвид оценката на риска от силни ветрове и бури, изготвена като част от Плана за защита при бедствия на община Габрово следва да се отчете необходимостта от изпълнение на превантивни мерки за осигуряване безопасна експлоатация на сградите и

съоръженията и недопускане на значителни повреди по тях, както и падане на дървета и клони вследствие на ветрово натоварване.

2.3.1.10 Топлинно натоварване

Районът се характеризира с една от най-високите за страната продължителност на слънчево греење и средномесечни температури, което следва да се разглежда като потенциален риск от нагряване на сгради и съоръжения и съответна реакция на съхраняваните опасни вещества.

2.3.2 Инфраструктурни обекти

2.3.2.1 Пътища

Обекта се обслужва от местен път, III клас, който минава край оградата на площадката. По този път се придвижват единствено МПС, обслужващи обекта.

Общинският път за с. Чарково излиза от Габрово на юг покрай Етнографския музей "Етър" и след селото продължава през с. Поток на юг, при следващия разклон неасфалтирано дясно разклонение води до село Езерото, а пътят - вече черен планински, продължава по сложен терен до връзка при надморска височина около 1193 m с третокласния републикански път III-5005 (Шипченски проход - Паметник на Бузлуджа). Обектът отстои на около 4 км източно от републикански път III-5005.

2.3.2.2 ЖП инфраструктура

В близост до обекта не са ситуирани жп линии.

Най-близката жп линия Царева ливада - Габрово се намира на около 11,5 km от обекта. По нея на денонощие преминават средно 18 пътнически и товарни влакове.

2.3.2.3 Електропроводи

Непосредствено до северната граница на площадката преминава трасе на електропровод от високоволтовата мрежа, чрез който се осъществява захранване с електрическа енергия.

2.3.2.4 ВиК мрежи

В близост до площадката на обекта, преминава водопровод, осигуряващ захранването ѝ с питейна вода. Не се очаква разкъсване, деформация или каквото и да е засягане на водопровода при възникване на крупни аварии, тъй като водопровода е вкопан в земята и евентуалното му деформиране в резултат на взрив е практически невъзможно.

В близост до площадката не са разположени водохващания и каптирани кладенци, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. Най-близкия водоизточник за питейно водоснабдяване на с. Чарково се намира на около 3.2 км западно от площадката.

2.3.2.5 Газопроводи

Районът на площадката не е газифициран и е далеч от газоразпределителна мрежа. Не е включен в плана за газификация до 2025 г.

2.4 Потенциално опасни събития и големи аварии

2.4.1 Потенциално опасни събития

Потенциално опасните събития са свързани с дейности по:

- разтоварване на ВВ - възможна експлозия при изпускане;
- съхранение на ВВ - възможна спонтанна детонация;
- товарене на ВВ - възможна експлозия при изпускане;
- производство на ВВ - възможна експлозия при производство (нарушаване на технологични правила).

Идентифицираните потенциални аварийни състояния на база заобикаляща среда, съоръжения, дейности и използвани суровини и материали са: Експлозия, Пожар, Земетресение и Терористичен акт. Преобладаващ риск от дейностите и съхраняваните материали на площадката - експлозия на ВВ, в следствие на крупен пожар.

Максимално количество ВВ, което може да се детонира едновременно (напр. при крупен пожар и запалване на всички складове и съоръжения) - 343,2 t ТЕ, разположени в отделни инсталации (съоръжения), които са подходящо ситуирани на площадката, с оглед невъзможност за предаване на детонацията от една инсталация на друга.

Възникването на събития, които могат да се развият в голяма авария с взрив са възможни само при:

- грубо нарушаване на технологичните регламенти, инструкциите за безопасност и правилата за пожарна безопасност на площадката - касаещи експлоатацията и поддръжката;
- при природни бедствия с капацитет над проектния за съоръженията;
- при саботаж, вследствие на нарушения във физическата защита на обекта.

Вътрешният аварийен план на ПВРП определя шест аварийни сценарии, разработени въз основа на оценка на риска, които включват:

- Сценарий 1: Експлозия;
- Сценарий 2: пожар;
- Сценарий 3: Земетресение;
- Сценарий 4: Терористичен акт;
- Сценарий 5: Авария на АЕЦ или трансгранично замърсяване;
- Сценарий 6: Авария с опасни химични агенти.

За големи аварии (експлозия и пожар) са описани са потенциални причини, честота на поява, аварийна последователност и предвидени действия за овладяване на развитието, очаквани последствия с вероятност за достигане на състоянието. За сценарий при експлозия с цел бърза идентификация на ситуацията и очакваните последствия е изготвена карта за бърза оценка на зоната на въздействия в зависимост от наличното количество ВВ в зоната на аварията и са определени и дистанциите за евакуация.

Сценарий 1: Експлозия

Всяка ситуация, при която се допусне попадането на чувствителни към температурни и механични въздействия ВВ в такива условия, или използването на неподходящи за овладяването ѝ средства може да се развие във взрив.

Друга потенциална възможност е умишлено действие с цел взривяване на съоръжения.

Сценарии 2, 3 и 4 могат да доведат до Сценарий 1.

Цел на планираните действия

При този сценарий се предполага, че е реализиран взрив. Действията са насочени към ограничаване на последствията - отстраняване на ВВ от зоната на експлозията, евакуация на хората, незабавно оповестяване на външните организации за действие.

Сценарий 2: Пожар

На работните площадки е възможно възникване на запалвания при нарушаване на технологичните изисквания и изискванията по пожарна безопасност. При текущ работен процес е възможно възникването на къси съединения в електрическата мрежа и запалвания. Съществува вероятност от възникване на взривове.

В складовите помещения е възможно възникването на запалвания само при грубо нарушение на противопожарните правила или при саботаж.

В производствената сграда е възможно възникване на запалвания в резултат на къси съединения или нарушаване на противопожарните правила от страна на персонала.

На площадката е възможно възникване на пожарни огнища поради неспазване на правилата за пожарна безопасност, пренасяне на горски пожар или саботаж.

Цел на планираните действия

При пожар на площадката или в съоръжения с ВВ, основната цел на действията е недопускане на попадането на ВВ в зоната на пожара и изпълнение на превантивни мерки за осигуряване на здравето на хората - на площадката и в прилежащите територии.

Сценарий 3: Земетресение

Сградите и съоръженията са осигурени конструктивно на земетресение от VII или по-ниска степен по сеизмичната скала на Медведев-Шпонхоер-Карник. Възможни са архитектурни нарушения по целостта на сградите - счупвания и повреди на врати и остъкляване.

За складовите сгради е възможно пропадане на покривната конструкция поради надпроектни сеизмични натоварвания

За складовите помещения не е възможно възникване на къси съединения поради липса на ел. инсталации, няма условия за възникване на критични ситуации. Не съществува вероятност от запалвания и взривове.

При по-висока степен на сеизмично въздействие е възможно напукване на стени, нарушения в структурите на съхранение в складовете.

Цел на планираните действия

Действията при земетресение целят да се запази здравето и живота на персонала, да се предприемат мерки за обезопасяване на потенциално опасните съоръжения и да се оповести своевременно външните организации, в зависимост от силата на сеизмичното въздействие и намиращите се на площадката ВВ.

Сценарий 4: Терористичен акт

Поради спецификата на дейността и съвременната реалност, осъществяването на терористичен акт е много възможно.

Като терористичен акт се разглеждат изнасяне на ВВ, запалване или взривяване на съоръжения на площадката.

Цел на планираните действия

Действията при реализация на сценария са своевременно констатиране на нарушението, оповестяване на ОД на МВР, идентификация на извършителя, мащаба и използваните средства и съответно обезопасяване на площадката.

Сценарий 5: Авария в АЕЦ и трансгранично замърсяване

Цел на планираните действия

Действията при възникване на радиационна обстановка целят да се изпълнят своевременно всички необходими мерки за осигуряване на здравето на персонала. Включват херметизация на помещенията и раздаване на медикаменти при необходимост.

Сценарий 6: Авария или инцидент с опасни химични агенти

На работните площадки е възможно възникване на запалвания при нарушаване на технологичните изисквания и изискванията по пожарна безопасност. Съществува вероятност от възникване на взривове.

Използваният в производствения процес амониев нитрат притежава висока разтворимост във вода, но също и слабото задържане от почвите, което води до измиването и лесния му пренос подпочвени води. Съединението не е летливо и не замърсява въздуха при нормална употреба и съхранение.

Потенциално замърсяване може да бъде осъществено от разлив на дизелово гориво, съхранявано на площадката.

Цел на планираните действия

Действията при реализация на сценария са своевременно констатиране на аварията, оповестяване на РДПБЗН, идентификация на химичния агент, мащаба и използваните средства и съответно обезопасяване на площадката.

2.4.2 Големи аварии

При проведена системна оценка на риска от възникване на големи аварии с опасни химични вещества, качествено е установен потенциал за предизвикване на голяма авария за Склад за съхранение на БВВ «Анфовекс М» и складове за съхранение на БВВ „Riomax“, “Riogel” и „Дунарит – Booster - D5/D6”.

В тези съоръжения се извършва съхраняване на бризантни взривни вещества, които в случай на прилагане на механично въздействие и екстремно нагряване при високи температури могат да предизвикат експлозия.

Въз основа на това са дефинирани следните възможни големи аварии:

- експлозия в Склад за съхранение на БВВ „Анфовекс М” с капацитет 120 t;
- експлозия в Склад за съхранение на БВВ „Riomaх”, „Riogel” и „Дунарит – Booster - D5/D6” с капацитет 120 t;
- експлозия в Склад за съхранение на БВВ „Riomaх”, „Riogel” и „Дунарит – Booster - D5/D6” с капацитет 100 t.

Определените при математическото моделиране на отделните аварии последствия за персонала, за околната среда и населението, и за съседния оператор „Еловица 1895“ АД се ограничават в следните зони на аварийно планиране:

Склад за съхранение на:	Първа зона (висока смъртност)	Втора зона (сериозни поражения)
БВВ „Анфовекс М”	23 м	145 м
БВВ „Riomaх”, „Riogel” и „Дунарит – Booster - D5/D6”	23 м	145 м
БВВ „Riomaх”, „Riogel” и „Дунарит – Booster - D5/D6”	22 м	137 м

В зоната на висока смъртност се очаква смърт на 50% от популацията на здрави индивиди; разрушаване на масивни тухлени сгради.

В зоната на сериозни поражения се очаква спукване на тъпанчета при хора; пълно разрушаване на остъклението на сгради и повреждане на рамките на прозорци, вратите, леките прегради и покриви.

Безопасните разстояния се разполагат непосредствено след втора зона на аварийно планиране. **Зоните на аварийно планиране при разглежданите големи аварии се ограничават в границите на площадката, без възможност за засягане на населението на с. Чарково и без възможност за засягане на елементи от общинската инфраструктура.**

Протичането на коя да е от разглежданите аварии не може да засегне зоните, подлежащи на специална здравна защита – жилищни сгради, училища, детски градини и ясли, хотелски комплекси, болници и рехабилитационни центрове и др., тъй като най-близките такива отстоят на около 0,55 km и повече по права линия от граничния контур на площадката на оператора, а зоните, в които се очаква въздействие при аварийни събития се ограничават в границите на производствената площадка.

Между площадката и населените места – с. Чарково и с. Поток, както и между речното корито на р. Еловица и разполагащия се източно от площадката път се издигат планински възвишения, които осигуряват допълнителна и надеждна защита при евентуални аварии, свързани с експлозия и разпространение на хоризонтални детонационни усилия. В този смисъл съществуващия релеф осигурява естествена защита на населението и инфраструктурата на населените места.

3 Имена и длъжност на лицата, отговорни за координация на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи (СНАВР) извън територията на обекта

В „МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД са създадени фирмена обектова комисия (ФОК) и фирмена аварийна група (ФАГ) за защита на работниците и служителите при бедствия, аварии и катастрофи.

Фирмената обектова комисия (ФОК) координира действията на вътрешнообектовите формирования и координира взаимодействието с външните органи и сили се състои от:

- Личните данни в документа са заличени на основание Регламент (ЕС) 2016/679 Председател на ФОК – осигурява взаимодействието с външни формирования;
- Личните данни в документа са заличени на основание Регламент (ЕС) 2016/679 Секретар на ФОК – води документация по комуникация на аварийния план със съседния оператор;
- Личните данни в документа са заличени на основание Регламент (ЕС) 2016/679 Ръководител на ФАГ - предава ръководството на силите на РДПБЗН и формированията на общинско/областно ниво след тяхното пристигане и опазва пълно съдействие;
- Личните данни в документа са заличени на основание Регламент (ЕС) 2016/679 Ръководител на аварийно звено - съдейства на силите на РДПБЗН и формированията на общинско/областно ниво след тяхното пристигане

4 Имена и длъжност на лицата, упълномощени да задействат оповестяването и привеждането в готовност на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта

В работно време, Председателят и/или Заместник председателят на ФОК, оповестяват лицата, които следва да бъдат оповестени.

Председател на ФОК задействат оповестяването и привеждането в готовност на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи извън територията на обекта.

- Личните данни в документа са заличени на основание Регламент (ЕС) 2016/679 Председател на ФОК – разпорежда действия по информиране и оповестяване – вътрешно и външно.

На производствената площадка се извършват дейности двама оператори - "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД и "Еловица 1895" АД. Съгласно подписано споразумение по чл. 18 и чл. 16 от Закона за ЗБУТ, в случай на аварии двата оператора ще координират действията си и оказват взаимна помощ, при което наемателят ("МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД) има право да ползва средствата и ресурсите на наемодателя, предвидени за такива ситуации, в т.ч. противопожарен автомобил и система за оповестяване при възникване на аварийни ситуации. В тази връзка, в случай на БАК като допълнителни формирования се предвижда използването на сили и средства на съседния оператор "Еловица 1895" ЕАД, явяващ се наемодател на оператора "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД, вкл. Дежурен охрана.

В извън работно време, Дежурен охрана оповестява съобразно разпорежданията на председателя на ФОК, вътрешните формирования и външните органи, които се привеждат в готовност до изясняване на ситуацията, ако обстоятелствата не изискват незабавно привеждане на плана в действия.

- Дежурен охрана:
 - приема информация за инциденти на площадката и извън нея и информира председателя на ФОК и неговия заместник;
 - оповестява органите, които следва да бъдат уведомени съгласно плана и комуникира с тях по време на ситуацията по разпореждане на председателя на ФОК или неговия заместник.

След получаване на сигнал от предприятието, свързан с режим за предприемане на мерки и изпълнение на външния аварийен план, Оперативният дежурен в Община Габрово оповестява по телефона Председателя, Заместник председателя и Секретаря на Щаба за изпълнение на Общинския план за защита при бедствия, като по разпореждане поддържа постоянна връзка и изисква обратна информация от оператора.

Секретарят на Щаба обобщава получената информация и на база анализ за степента на опасност и риск за населението, предлага на Председателя съответни мерки за реакция и противодействие. Пристъпва се към прилагане на планирани мерки за ранно оповестяване, информиране за реалната обстановка и процедурите за готовност и свикване на отговорните длъжностни лица и екипи, съгласно разчетите на Плана за защита при аварии с опасни вещества на община Габрово.

Оповестяването на членовете на Щаба се извършва от Секретаря на Щаба съвместно с Оперативния дежурен в Община Габрово по наличните стационарни или мобилни телефони.

След явяването си, членовете на щаба се запознават с аварийната обстановка, получават указания на Председателя на Общинския щаб и поемат изпълнението на разпорежданията.

По решение на Председателя на Общинския щаб се привеждат в готовност органите за управление и силите за реагиране.

5 Планирани мерки за ранно оповестяване, алармиране и информиране и процедури за готовност и свикване

Ранното предупреждение и оповестяването на органите на изпълнителната власт и на населението при авария с опасни вещества са регламентирани с Наредбата за условията и реда за функциониране на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност⁵.

⁵ Приета с ПМС № 48 от 1.03.2012 г., обн., ДВ, бр. 20 от 9.03.2012 г., в сила от 9.03.2012 г., последно изм., бр. 47 от 24.06.2022 г., в сила от 24.06.2022 г.

При тежка авария или бедствена ситуация ръководителят на производствената база на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД въвежда Вътрешния аварийен план в изпълнение. Задейства се алгоритъмът за оповестяване на:

- отговорните членове на фирмената обектова комисия и фирмената аварийна група - по списък, съгласно разработения Вътрешен аварийен план. Оповестяват се дежурните на телефон 112 - за приемане сигнала за авария и предаване му на компетентните институции, в т.ч. и ЦСМП;
- дежурен в РДПБЗН за изпращане на служители и специализирана техника за осъществяване на оперативна намеса при авария в обекта, привличане на силите от ЕСС и за осъществяване координацията между тях;
- кмет на община Габрово, чрез дежурния по Общински щаб за координиране на Външния план за действия при бедствия и аварии - за получаване указания и помощ.

При постъпване на първоначална информация за възникнала авария с опасни вещества в Оперативен център (ОЦ) на РДПБЗН – Габрово, дежурният уведомява Директора на Дирекцията и докладва на ОД в НОЦ на ГДПБЗН – МВР.

ОЦ на РДПБЗН-Габрово:

- уведомява компетентните съставни части на Единната спасителна система и координира по-нататъшната дейност на основата на стандартна оперативна процедура;
- уведомява органите на изпълнителната власт за възникналото бедствие;
- при необходимост включва допълнителни сили и средства от състава на ЕСС по разпореждане на ръководителя на операциите или кмета на общината.

Отговорните органи за действие при авария с опасни вещества, респективно Кметът на общината, привеждат в готовност силите и средствата за реагиране.

ОЦ на РДПБЗН-Габрово оповестява областния и общинските щабове на засегнатите територии за изпълнение на съответните планове за защита при бедствия по заповед на областния управител, Кмета на общината или директора на РДПБЗН - Габрово.

При техническа неизправност на Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт, оперативният дежурен оповестява личния състав на общинския щаб по разпореждане на Кмета на общината и следва процедурите.

6 Планирани мерки за координиране и организиране на силите и средствата, необходими за провеждане на СНАВР извън територията на обекта, за прилагане на външния аварийен план

При бедствени ситуации кмета на община Габрово въвежда Плана за защита при аварии с опасни вещества и може да обяви бедствено положение съгласно чл. 49, ал. 1 от Закона за защита при бедствия за цялата или част от територията на общината.

СНАВР при авария в "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД, която засяга територията извън предприятието се провеждат от формированията на ЕСС. Ръководството на цялостната дейност по планирането, подготовката и защитата на населението се извършва от кмета на общината. Координацията на съставните части на ЕСС се осъществява чрез ОЦ на РДПБЗН - Габрово.

СНАВР се прилагат за идентифициране и спасяване извън територията на обекта на пострадали хора, вкл. оказване на медицинска помощ и евакуация, ограничаване и гасене на възникнал пожар, предотвратяване на обгазявания и излъчвания с вредни последици за човешкото здраве, качеството на живот, имуществото и околната среда при аварийна обстановка.

За извършване на анализ на ситуацията е изключително важно в Общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия непрекъснато да постъпва информация от всички части на ЕСС, имащи отношение към бедствието. Щабът определя от каква информация има нужда, периодичността на постъпването ѝ, както и отговорник по нейното събиране и обобщаване.

При вземане на решение за провеждане на спасителни и неотложни аварийно възстановителни работи ръководителя на щаба се основава на оценка на обстановката и изясняване на информация за:

- установяване на обема и степента на аварията;
- установяване и означаване на границите на района/ участъка, поразен от пожара и/или опасните вещества;
- определяне на маршрутите за подход и маньовър на силите за извършване на гасителни и защитни мероприятия;
- определяне на местата за спиране разпространението на възникнал пожар: естествени (реки, пътища, сипеи и др.) и изкуствени (просеки, минерализовани ивици и площи, изгаряне и др.);
- определяне на опасни участъци от евентуално развитие на пожар (населени места, комуникации, ценни дървесни видове и др.);
- местата за пребиваване на хора в поразения от бедствията район, в който незабавно трябва да се проведат издирвателни и спасителни работи;
- степента на засягане на елементите от комунално-енергийните мрежи (КЕМ) и възможни вторичните поражения, които са предизвикани от експлозия или пожар;
- наличие на замърсяване с опасни химични вещества;
- наличието на концентрации на взривоопасни и запалими газове във въздуха над допустимите стойности;
- възможността за използване на различните видове средства за комуникация;
- местата, удобни за развръщане на пунктове за управление;
- възможността за използване на механизирани средства;
- състоянието на обекти, които могат да предизвикат замърсяване на околната среда;
- състоянието на други обекти от критичната инфраструктура и стратегически обекти.

Защитните мерки и СНАВР се съобразяват и с:

- маршрути за придвижване до зоната на поражение;
- места за устройване на проходи (при необходимост);
- местата, удобни за развърщане на временни пунктове за събиране на пострадали (ВПСП);
- пунктовете за раздаване на храна, вода, медикаменти и други;
- удобните места за развърщане на пропускателни пунктове от и към зоната на поражение;
- площадки за вертолети (при необходимост от въвеждане).

Ред за организация на дейностите извън района на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД:

- разузнаване на разрушените или обгазени райони и състоянието на маршрутите, водещи към тях;
- устройване на проходи за въвеждане на силите за провеждане на спасителни и аварийни работи;
- устройване на временни пътища и мостове за евакуация на населението при необходимост;
- организиране отстраняването на възникнали аварии по водоснабдяването и осигуряване питейна вода за населението; отстраняване на повреди по енергопреносната мрежа;
- осигуряване електроенергия за провеждане на спасителни и възстановителни работи и осветяване на обектите при ограничена видимост;
- укрепване или разрушаване на неустойчиви и опасни конструкции.

Изпълнението на СНАВР се преустановява, когато не е обосновано по-нататъшното им прилагане с отчитане на:

- оцелелите, пострадалите или загиналите са изведени;
- пожарът/ изтичането на опасни химически вещества са овладени;
- при по-нататъшни действия съществува реална опасност за живота на участниците в операциите.

Спасяването на хора, оказването на медицинска помощ и евакуацията се осъществяват едновременно с развърщането на силите и средствата за гасене на пожара и овладяване изтичането на опасни химически вещества. При недостиг на сили и средства първо се извършват спасителните работи, а след това се продължава с гасенето на пожара и овладяване изтичането на опасни химически вещества.

В съответствие с установените нужди при изпълнението на СВНР могат да бъдат използвани и доброволци от доброволно формирование „Янтра“, както и аварийни и ремонтни групи на съответните дружества за поддръжка на комуналните мрежи и привлечени инженерна, автомобилна и специализирана техника от сключени предварителни споразумения с дружества за осигуряване на общинския план за защита при бедствия

При активиране на плана се приоритизират действия, осигуряващи устойчива работа на обекти и пътна инфраструктура, включително:

- защита на хора и населени места;

- функциониране на органите на изпълнителната власт;
- функциониране на елементите от единната спасителна система;
- функциониране на транспорта и осигуряване на ефективна логистика на територията на общината за нуждите на СНАВР.

7 Планирани мерки за оказване на помощ при спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в предприятието

Изпълнение на СНАВР на територията на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД се осигурява със собствена организация и средства в съответствие с изградените формирания на територията на предприятието.

Ограничаването на последствията от аварии се постига чрез бързи и адекватни действия за:

- овладяване на развитието на ситуацията във възможно най-ранен етап, след приключване на основното химично превръщане;
- информиране на определените за това лица за привеждане на външни органи и формирания в готовност за оказване на съдействие и предприемане на мерки за информиране и защита на околния обект;
- изпълнение на мерки за превантивна защита на здравето и живота на намиращите се на площадката. Мерките се планират на база анализ на всички предвидими ситуации и идентификация на възможните аварийни сценарии.

За изпълнение на аварийно-спасителни действия до получаване на съдействие от външни формирания и осъществяване на координацията с тях е създадена фирмена обектова комисия (ФОК) и фирмена аварийна група (ФАГ) за защита на работниците и са определени служители за реакция при бедствия, аварии и катастрофи.

Фирмената обектова комисия се състои от: председател, заместник председател и секретар. Фирмената аварийна група се състои от вътрешни формирания както следва:

- Противопожарно звено от 3 човека;
- Аварийно звено от 3 човека;
- Спасителен екип от 2 човека;
- Звено за херметизация от 2 човека.

ФОК ръководи и координира работата на ФАГ, както и осъществява връзката със силите и средствата на съседния оператор – „Еловица 1895" АД и с външните организации - РДПБЗН, ОД на МВР, РИОСВ - Велико Търново, РЛ към ИАОС, кмет на община Габрово.

За осигуряване на изпълнението на предвидените мероприятия са осигурени необходимите технически и финансови средства, и средства за индивидуална защита на персонала.

На производствената площадка дейности извършват двама оператори - "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД и "Еловица 1895" АД. Съгласно подписано споразумение по чл. 18 и чл. 16 от Закона за ЗБУТ, част от Доклада за безопасност, в случай на аварии двата оператора ще

координират действията си и оказват взаимна помощ, при което наемателят има право да ползва средствата и ресурсите на наемодателя, предвидени за такива ситуации, в т.ч. противопожарен автомобил и система за оповестяване при възникване на аварийни ситуации.

Оказване на помощ при изпълнение на СНАВР на територията на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД се организира от кмета на общината в съответствие с функциите му, определени в Закона за защита при бедствия и приложими специални закони и подзаконовни нормативни актове.

Общото ръководство (координация и контрол) на дейностите по организация и ръководство на СНАВР се ръководи от кмета на общината. При нужда се привличат допълнителни сили по искане на председателя на Общинския щаб за защита при бедствия. Искането се отправя към ОЦ на РДПБЗН на област Габрово чрез оперативния дежурен в община Габрово.

Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от кмета на общината, като може да включва изхранване и временно настаняване на пострадалите лица, раздаване на облекло и принадлежности на пострадалите и др. При обявяване на бедствено положение координацията на дейностите по осигуряването на нуждата от храна, вода, медицински изделия, лекарствени продукти и др. се осъществява в съответствие с оперативната процедура, утвърдена с Плана за защита при бедствия на община Габрово.

При възникване на мащабен пожар е необходимо съдействие от РСПБЗН. На обекта се поддържат противопожарни водоеми, всеки с обем от 100 куб.м. – по един около всеки склад за ВВ, пожарогасители и пожарни хидранти.

При възникване на взрив е необходимо съдействие от РСПБЗН за овладяване на ситуацията и ликвидиране на последствията (прочистване на площадката от отломки).

При значителни последствия с разрушаване на сгради е необходима допълнителна техника за възстановителни дейности.

На производствената площадка няма медицински пункт, поради което при наличие на пострадали или при взрив и мащабен пожар е необходима реакция и осигуряване на медицински екип и линейка от ЦМСП - Габрово.

8 Планирани мерки за ограничаване на последствията извън територията на предприятието, включително реагиране при сценарии за големи аварии, и разглеждане на възможни ефекти на доминото, в това число и сценарии, имащи въздействие върху околната среда, както и за необходимите неотложни, средно- или дългосрочни действия в съответствие с чл. 65, ал. 2 от Закона за защита при бедствия

8.1 Планирани мерки за ограничаване на последствията извън предприятието

В случаи на аварии и бедствена ситуация, чиито последствия засягат територии извън тези на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД кметът на общината може да разпорежи активирането на Плана за защита при аварии с опасни вещества, съответно на Общинския щаб за защита при бедствия и включването на съответните ресурси, вкл. Доброволни формирования за ограничаване на последствията.

8.2 Реагиране при сценарии за големи аварии в съответствие с Доклада за безопасност и разглеждане на възможни ефекти на доминото, в това число и сценарии, имащи въздействие върху околната среда

Сценариите на големи аварии (експлозия и пожар) са систематизирани в Приложение 5 към Вътрешния аварийен план на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД. Описанието включва потенциални причини, честота на поява, аварийна последователност и предвидени действия за овладяване на развитието, очаквани последствия с вероятност за достигане на състоянието. Честотите на инициаторите и на аварийните състояния са определени по метода Дърво на отказите/Дърво на събитията. Последствията са определени по емпиричен метод. Подробни изчисления са представени в Доклада за безопасност.

За бърза идентификация на ситуацията и очакваните последствия при възможен взрив е изготвена карта за бърза оценка на зоната на въздействие в зависимост от наличното количество ВВ в зоната на аварията. В картата са определени и дистанциите за евакуация.

В съответствие с разгледаните сценарии:

- При Авария 1 – експлозия в съоръжение за производство на взривни вещества се пристъпва към евакуация в радиус минимум 37 метра. Максималният брой хора, които могат да се намират в помещението/ около сградата е между 3 и 5 човека;
- При Авария 1 – експлозия в склад за съхранение на взривни вещества (Анфовекс „М“) се пристъпва към евакуация в радиус минимум 145 метра. Максималният брой хора, които могат да се намират в помещението/ около сградата е между 3 и 5 човека;
- При Авария 1 – експлозия в склад за съхранение на взривни вещества (БВВ „Riomax“, „Riogel“, Дунарит - Booster D5/D6) се пристъпва към евакуация в радиус минимум 145 метра. Максималният брой хора, които могат да се намират в помещението/ около сградата е между 3 и 5 човека;

- При Авария 1 – експлозия в склад за съхранение на взривни вещества (БВВ „Riomax“, „Riogel“, Дунарит - Booster D5/D6) се пристъпва към евакуация в радиус минимум 137 метра. Максималният брой хора, които могат да се намират в помещението/ около сградата е между 3 и 5 човека;
- При Авария 1 – експлозия в склад за съхранение на ИВВ се пристъпва към евакуация в радиус минимум 31 метра. Максималният брой хора, които могат да се намират в помещението/ около сградата е между 3 и 5 човека;
- При Авария 2 – крупен пожар и възникване на експлозия във всички складове и съоръжения за взривни вещества, разгледани при Авария 1, се пристъпва към евакуация съгласно определените за всяка инсталация при разглеждане на авария А1. Очаквани жертви в случай на непровеждане на евакуация на формиранията: 5 човека.

В случай на големи аварии по сценарий за Авария 1 мерките за ограничаване на последствията в зависимост от инициатора (причината) на аварията включват:

- евакуация на персонала;
- оповестяване на тел.112, ФОК и ФАГ и външни организации;
- потушаване на огнището на пожара с наличните средства за пожарогасене или задържане на фронта на пожара далеч от опасните сгради;
- при възможност отстраняване на ВВ от зоната на пожара;
- взаимодействие с външните формирания.

В случай на големи аварии по сценарий за Авария 2 мерките за ограничаване на последствията в зависимост от инициатора (причината) на аварията включват:

- потушаване от персонала на огнището на пожара с наличните средства за пожарогасене или задържане на фронта на пожара далеч от опасните сгради;
- включване в гасенето на противопожарен автомобил и ПП звено на съседния оператор „Еловица 1895“ АД
- оповестяване на тел.112, ФОК и ФАГ и взаимодействие с външни организации;
- ограничаване на достъпа в района;
- евакуация на формиранията в района, ако пожарът не може да бъде овладян и е налице риск от експлозия.

При така разгледаните аварии е налице риск както за персонала на „МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД и за персонала на съседния оператор „Еловица 1895“ АД, извършващи дейности на една площадка.

Превантивни мерки с оглед предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда:

- противопожарна система;
- обваловки от земно-насипен тип около сградите с повишен риск от експлозия;
- изпълнение на олекотен покрив на съоръженията за съхранение на взривни вещества;
- мълниезащита;
- ограда, входове и изходи и проходи;

- подходяща инфраструктура и разполагане на отделните складове на безопасни разстояния един от друг за недопускане на «ефект на доминото»;
- инструментариум и специално оборудване за боравене и съхранение на ВВ;
- поддържане на непрекъсната готовност за действия в извънредни ситуации;
- съхраняване на ВВ в делаборирано състояние при спазване на условията за съвместимост и отчетност на взривните материали.

Коригиращи мерки с оглед предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда:

- противопожарна система и организация;
- поддържане на Аварийен склад;
- осигурени лични предпазни средства на застрашения персонал;
- средства за оповестяване на персонала и на съседния оператор, в случай на авария.

Мерки за ограничаване на последиците от възникване на голяма авария включват:

- поддържане на специфични условия около съоръженията и складовете за ВВ – недопускане на струпване на материали извън планираното, почистване на тревна и дървесна растителност с цел намаляване пожароопасността, поддържане на противопожарни ивици и др.;
- осигурена възможност за телефонна и GSM-връзка с компетентните и специализирани органи от ЕСС и периодичната ѝ проверка;
- разработен вътрешен аварийен план, ограничаващ в максимална степен последствията от авария върху хора, съоръжения, съседни обекти и околната среда;
- осигурени и поддържани в изправност средства за защита – пожарогасители и др.
- осигурени за персонала необходимите материално-технически средства за защита – лични предпазни средства;
- извършване на периодични обучения на персонала за прилагане на мерките за реагиране при аварии, определени във вътрешния аварийен план на оператора.

"Ефект на доминото" е повишаване на риска от голяма авария в предприятието, което е в пространствена близост с друго съоръжение или предприятие в тази група.

Предвид това, че използваната производствена площадка е на територията на производствената база на „Еловица 1895“ АД като възможни се разглеждат "ефект на домино" аварии, свързани с възникване на взрив или пожар в производствената и складова база, които да доведат до последващ пожар и/или взрив в производствени съоръжения или складове за ВВ на “Еловица 1895” АД, които се намират на същата производствена площадка.

8.3 Необходимите неотложни, средно- или дългосрочни действия в съответствие с чл. 65, ал. 2 от Закона за защита при бедствия

Неотложните, средно или дългосрочни действия, осигурявани от кмета на общината в съответствие с чл. 65 от Закона за защита при бедствия са:

- временно извеждане и предоставяне на неотложна помощ на пострадали;

- предоставяне на възстановителна помощ и оказване съдействие на Агенцията за социално подпомагане при извършване на анкетата по чл. 55, ал. 3 от ЗЗБ;
- организиране и контрол на извършване на неотложни възстановителни работи.

При необходимост кметът на община Габрово привлича съставните части на ЕСС и доброволните формирования за осъществяване на действията.

Неотложната помощ се организира, осигурява и предоставя от Щаба за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и включва временно настаняване на пострадали (засегнати) лица и животни и осигуряване на храна и стоки от първа необходимост – облекло, лекарства и др., както и предприемане на други необходими мерки.

Възстановителната помощ се предоставя на физически лица в съответствие с предвижданията на Плана за защита при аварии с опасни вещества.

Неотложните възстановителни работи се организират от кмета на общината в съответствие с функциите му съгласно Закона за защита при бедствия, специални закони и подзаконовни нормативни актове.

8.4 Мерки за опазване на околната среда

Мерките за опазване на околната среда се прилагат в случаи на освобождаване на вредни емисии в резултат на пожар или взрив в базата и тяхното разпространение в атмосферния въздух. Тези мерки включват:

- мониторинг в съответствие с чл. 1, т. 7 от Закона за опазване на околната среда;
- измервания и наблюдения от структурите на ИАОС по единни, унифицирани методи за пробонабиране и анализи при спазване на процедурите за осигуряване на качеството на измерванията и данните. Оценките на регионално ниво се извършват от РИОСВ – Велико Търново;
- изпълнение на действия за ограничаване въздействието на опасни вещества и тяхното последващо проникване и разпространение във въздуха, водите и почвата.

9 Планирани мерки за предоставяне на специфична информация, отнасяща се до аварията, и какви действия следва да предприеме обществеността и намиращите се в съседство предприятия или обекти, които не попадат в обхвата на глава седма, раздел I от ЗООС, но са идентифицирани в съответствие с чл. 103, ал. 3, т. 7 и чл. 116з, ал. 1 ЗООС относно вероятността от възникване на ефект на доминото

Въз основа на направените изчисления и построените прогностични модели за очакваните последствия при възникване на големи аварии с ОХВС в Доклада за безопасност е установено, че в резултат на най-тежкия сценарий (експлозия на всички складове и съоръжения за ВВ на „МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД не съществува риск за населението, както и за елементите от регионалната и републиканската инфраструктура (пътища, ВиК, електро-, газови и др. комуникации). Преминаващите в близост до площадката в направление "изток" третокласен път и речното корито на р. Еловица се

разполагат около 60 м под нивото на терена и са защитени от планински възвишения тип грабен, поради което преминаващите по пътя МПС не могат да бъдат засегнати от ударната вълна. В периметъра на аварийните зони не се разполагат обекти, подлежащи на специална здравна защита (жилищни зони, центрове за рекреация и лечение, здравни заведения, училища и детски градини, места, в които е възможно съсредоточаване на хора и др.).

Във връзка с гореизложеното и на основание разпоредбите на чл.35, ал.4 от Закона за защита за бедствия, операторът не е предвидил изграждането на собствена Локална система за оповестяване, която да бъде интегрирана към Националната система за ранно предупреждение и оповестяване на органите на изпълнителната власт и населението при бедствия и за оповестяване при въздушна опасност.

При възникване на голяма авария или бедствена ситуация ръководителят на производствената база на "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД въвежда Вътрешния аварийен план в изпълнение. Задейства се алгоритъмът за оповестяване на отговорните членове на ФОК и ФАГ, както и оповестяване на дежурните на телефон 112 - за приемане сигнала за авария и предаване му на компетентните институции, в т.ч. и ЦСМП.

Секретарят на Общинския щаб за изпълнение на плана за ЗБ, съвместно с експерти от направлението в Общинска администрация "Връзки с обществеността" подготвят и предоставят на местните медии проверена и точна информация, както и препоръки за поведение към населението. Данни за местоположението и прогнозите за разпространение на въздействието на опасните вещества се предоставят въз основа на информация, предоставена "МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ" ЕАД и РСБЗН.

Населението на гр. Габрово не е изложено на риск при възникване на големи аварии на територията на „МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД, поради което не се въвеждат специални препоръчителните действия и поведение на засегнатото население в случай на голяма авария.

Предвид това, че използваната производствена площадка е на територията на производствената база на „Еловица 1895“ АД като възможни се разглеждат "ефект на домино" аварии, свързани с възникване на взрив или пожар в производствената и складова база, които да доведат до последващ пожар и/или взрив в производствени съоръжения или складове за ВВ на "Еловица 1895" АД, които се намират на същата производствена площадка.

При възникване на инцидент/авария в производствените съоръжения и складове на „МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД задължително се информира оператора „Еловица 1895“ АД, който следва да приведе в действие разработения Вътрешен аварийен план. Оповестяването на съседния оператор, извършващ дейности на площадката ще се извършва по мобилна телефонна мрежа.

Оповестяване на работещите на площадката ще се извършва чрез изградена оповестителна система, собственост на „ЕЛОВИЦА 1895“ ЕАД, което е уговорено в писмено споразумение между двата оператора.

10 Планирани мерки за информиране на спасителните служби в съседни държави в случай на голяма авария в предприятието с възможни трансгранични последствия

Възможните за предприятието аварии и радиусите им на въздействие не предполагат трансгранични последствия.

11 Мероприятия за почистване и възстановяване на околната среда и рекултивация на засегнатите земи след голяма авария

Мерки за почистване и възстановяване на околната среда се планират и осъществяват в съответствие с последиците, предизвикани от голяма авария.

В случай на взрив, очакваните замърсявания са свързани с освобождаване на вредни емисии във въздуха. След ограничаване на аварията мерките могат да включват събиране и отстраняване на остатъци от опасните вещества, вкл. загробване при необходимост, при условия ограничаващи проникването на амониевия нитрат в подпочвени води и почвата (бързо разтворим).

В случай на пожар очакваните замърсявания са свързани с освобождаване на вредни емисии във въздуха, както и възможно изгаряне на дървесна растителност на територията на предприятието, както и в съседни горски масиви. След потушаване на пожара се планират и осъществяват дейности по разчистване и залесяване.

Осъществява се мониторинг в съответствие с чл. 1, т. 7 от Закона за опазване на околната среда, както и измервания и наблюдения от структурите на ИАОС по единни, унифицирани методи за пробонабиране и анализи при спазване на процедурите за осигуряване на качеството на измерванията и данните.

12 Събиране и обмен на информация за бедствието

Набирането и обработката на информация започва от момента на получаване на информация от оператора „МАКСАМ СЕ БЪЛГАРИЯ“ ЕАД за възникване на бедствието. Информация за размера на бедствието, нанесените щети, засегнати граждани и инфраструктура и НАВР се събира от ОД в ОЦ на РДПБЗН – Габрово. Оперативният дежурен подготвя обобщена информация на определен часови диапазон, която предава на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ.

В действията по подаване и обмен на информация са отговорни оперативен дежурен на оператора и ръководил на ФОГ, оперативен дежурен по община, кметове на населени места, членове на щаба, включените дружества за изпълнение на СНАВР и институции и ведомства, привлечени за овладяване на ситуацията. Анализирането ѝ се извършва от Щаба, след което определен със заповед на кмета член на Общинския щаб за изпълнение на ПЗБ подготвя прессъобщения, които е предоставят на местните и централни медии и официалните интернет страници на общината и ОД на МВР.

13 Ресурсно (финансово и материално) осигуряване на изпълнението на плана

Планът е съобразен с наличните сили и ресурси на общината. Финансовото осигуряване при изпълнение на мероприятията по защита е от общинския и републиканския бюджет. Материално-техническото осигуряване се извършва от общината, нейни дружества и предприятия и дружествата по предварителни споразумения.

Обектите и фирмите финансират всички мероприятия, свързани с обектовите планове за действия при бедствия, аварии и катастрофи.

Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към МС приема решение за предоставяне на средства от резерва за непредвидени и/или неотложни разходи в частта за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и контролира целевото им разходване. Средствата се предоставят за финансиране на: непредвидени разходи за спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства на единната спасителна система; неотложни възстановителни работи; възстановителна помощ по чл. 55, ал. 3 от ЗЗБ; обезщетяване на физически и юридически лица за реално причинените им вреди при или по повод извършването на нормативно установени действия за защита при бедствия при условия, по ред и в размери, определени с правилника; обезщетяване на органите на държавната власт, на местното самоуправление, юридическите лица и гражданите, които са предоставили при поискване от органите за пожарна безопасност и защита на населението собствени спасителни, пожарогасителни, превозни, съобщителни и други технически средства, при бедствия, пожари и извънредни ситуации.

Транспортно осигуряване, свързано с транспортиране на материални средства, необходими за осигуряване на мероприятията за защитата, осигуряване населението с продоволствие се осъществява с транспорт, заложен в ПЗБ и от съответните служби и ведомства от състава на ЕСС.

Предоставянето на медицинска помощ се осъществява съгласно Регионалния план за медицинско осигуряване при бедствия, аварии и катастрофи, разработен от директора на РЗИ Габрово.

При невъзможност общината да се справи със собствен капацитет, може да се поиска помощ от Областния управител на област Габрово.

Установяване на пораженията по инфраструктурата и околната среда, за които се изискват разходи, ще се извършва от междуведомствена комисия, с включени представители от общината и териториални структури на РЗИ, РИОСВ и т.н.

14 Отговорни органи и връзки

Отговорни органи:

- Общински съвет за намаляване на риска от бедствия;
- Областен съвет за намаляване риска от бедствия;
- Съвет за намаляване на риска от бедствия към МС на РБ;
- Всички институции, част от ЕСС.

Планът е разработен на основание и в изпълнение на чл. 108, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда и при спазване на изискванията на Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

Отговорен за разработване на плана е кмета на община Габрово на основание чл. 108, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда.

Съставът на съвета се определя със заповед на кмета на общината. Изискващата се информация за съставяне на плана е предоставена от всички териториални звена на администрацията на изпълнителната власт.

Мероприятията за изпълнение на спасителни и аварийни дейности при аварии с опасни вещества се осъществяват от екипите на ЕСС и Общинска администрация - Габрово.

15 Приложения

- Приложение №1 Списък с обекти и съоръжения на критичната инфраструктура на територията на община Габрово
- Приложение № 2 План за евакуация и разсредоточаване в община Габрово
- Приложение № 3 Разчет за храна и лекарства
- Приложение № 4 Схема за оповестяване
- Приложение №5 Списък за аварийно повикване на ПСС Габрово
- Приложение №6 Техника община Габрово
- Приложение № 7 Схема на комуникационното осигуряване при НАВР
- Приложение № 8 Таблица за изграждане на преки връзки при НАВР
- Приложение № 9 Лечебни и здравни заведения в община Габрово, сили и средства на РЗИ и БЧК